

Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΟΜΟΙΟΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΓΕΙΑΣ

(από τη συνέντευξη τύπου στην Αθήνα της Προέδρου της E.C.H. Dr Helene Renoux)

Η Ομοιοπαθητική είναι ένα ιατρικό θεραπευτικό σύστημα που αναπτύχθηκε στην Ευρώπη εδώ και πάνω από **200 χρόνια** από τον Γερμανό γιατρό Dr. Samuel Hahnemann.

Στην Ευρώπη, εξασκείται σε **40 χώρες**. **Εκατό εκατομμύρια** Ευρωπαίοι πολίτες χρησιμοποιούν ομοιοπαθητικά φάρμακα για τρέχοντα θέματα υγείας σε καθημερινή βάση [2].

Το **θεσμικό καθεστώς** της Ομοιοπαθητικής διαφέρει στις χώρες της Ευρώπης. Σε κάποιες χώρες, **οι νόμοι και οι κανονισμοί** για την εξάσκηση της εν γένει Συμπληρωματικής και Εναλλακτικής Ιατρικής (CAM) είναι καθορισμένοι **από το κράτος**, για παράδειγμα στο Ηνωμένο Βασίλειο (1950), στη Ρουμανία (1981), στην Ουγγαρία (1997), στη Γερμανία (1998), στο Βέλγιο (1999), στη Βουλγαρία (2005) και στη Σλοβενία (2007).

Σε κάποιες άλλες χώρες, το κράτος ανέθεσε τις αρμοδιότητες της πιστοποίησης, εγγραφής και εποπτείας των ομοιοπαθητικών γιατρών **στους εθνικούς ιατρικούς συλλόγους**, όπως στην Αυστρία, Γαλλία, Ιταλία και Λετονία. Στη Λετονία, το ιατρικό επιμελητήριο αναγνώρισε την Ομοιοπαθητική ως ιατρική ειδικότητα. [3]

Μερικές Ευρωπαϊκές χώρες επιτρέπουν σε μη-γιατρούς θεραπευτές να εξασκούν την Ομοιοπαθητική, όπως στη Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ολλανδία και την Ελβετία. Κάποιες άλλες χώρες επιτρέπουν την εξάσκηση της Ομοιοπαθητικής μόνο σε γιατρούς, οδοντιάτρους, κτηνιάτρους, φαρμακοποιούς και μαιές, πάντα στα όρια της ειδικότητας του καθενός, όπως στη Γαλλία, Ιταλία, Αυστρία, Βέλγιο, Ισπανία, Τουρκία κ.α.

Η κατάσταση της **ασφαλιστικής κάλυψης** διαφέρει επίσης στις διάφορες χώρες της Ευρώπης. Μέχρι τώρα, σε ορισμένες περιοχές του Ηνωμένου Βασιλείου, οι ομοιοπαθητικές επισκέψεις σε γιατρούς καλύπτονται από το Εθνικό Σύστημα Υγείας. Στο Βέλγιο και στη Λετονία, μέρος του κόστους της ομοιοπαθητικής θεραπείας καλύπτεται από τους κρατικούς ασφαλιστικούς φορείς, ενώ στην Αυστρία, Βουλγαρία, Γερμανία, Ιταλία, Ολλανδία και στο Ηνωμένο Βασίλειο καλύπτονται από τις ιδιωτικές ασφάλειες.

Στην Ελβετία, πρόσφατα, η κυβέρνηση αποφάσισε ότι θα συνεχιστεί η κάλυψη ιατρικών υπηρεσιών που περιλαμβάνουν εναλλακτικά φάρμακα, συμπεριλαμβανομένων των ομοιοπαθητικών φαρμάκων, **από τους κρατικούς**

ασφαλιστικούς φορείς. Αυτή η απόφαση πάρθηκε μετά από μία διετή δοκιμαστική περίοδο. Η απόφαση αναγνωρίζει ότι η Ομοιοπαθητική (και κάποιες άλλες μορφές Συμπληρωματικής και Εναλλακτικής Ιατρικής) πληροί τους κρατικούς κανονισμούς όσον αφορά τη θεραπευτική αποτελεσματικότητα, την ασφάλεια και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. [4]

Το κόστος των ομοιοπαθητικών φαρμάκων καλύπτεται, εν μέρει, από τους κρατικούς ασφαλιστικούς φορείς στο Βέλγιο και τη Γαλλία, ενώ στην Πορτογαλία, μόνο για Γαληνικά σκευάσματα. Στη Γερμανία, Ουγγαρία, Ολλανδία και στο Ηνωμένο Βασίλειο, το κόστος καλύπτεται από επικουρικές **ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες.**

Η **βασική εκπαίδευση**, καθώς και η **συνεχιζόμενη εκπαίδευση**, παρέχονται από **Πανεπιστήμια** και **Ιδιωτικές Σχολές** στην Ευρωπαϊκή επικράτεια. Στην Αυστρία, Γερμανία και Ελβετία, τα διπλώματα των ομοιοπαθητικών γιατρών εκδίδονται από τα εθνικά **Ιατρικά Επιμελητήρια**, ενώ σε άλλες χώρες συνήθως εκδίδονται από τις **Εθνικές Ομοιοπαθητικές Ιατρικές Εταιρείες.**

Με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ομοιοπαθητική (ECH), πρόσφατα επιτεύχθηκε η **τυποποίηση της Ομοιοπαθητικής Εκπαίδευσης στην Ευρώπη.** Αποτέλεσμα αυτής της πρωτοβουλίας είναι το πρότυπο του **CEN 16872**, όσον αφορά υπηρεσίες γιατρών με πρόσθετες πιστοποιήσεις στην Ομοιοπαθητική (CEN standard 16872 on Services of Medical Doctors with additional qualifications in homeopathy MDQH), το οποίο δημοσιεύτηκε τον Οκτώβριο του 2016, και από τον Απρίλιο του 2017 έχει την ισχύ εθνικού προτύπου στις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες.

Το συγκεκριμένο πρότυπο περιγράφει με λεπτομέρεια τις βασικές απαιτήσεις του Ομοιοπαθητικού Εκπαιδευτικού Προγράμματος, όσον αφορά τις προϋποθέσεις εγγραφής στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα, την εκτέλεση του Εκπαιδευτικού Προγράμματος, μαθησιακά αποτελέσματα, εξετάσεις, καθώς και τις απαιτήσεις για την καλή κλινική εφαρμογή της Ομοιοπαθητικής. [5]

Αυτό το πρότυπο έχει διαμορφωθεί μετά από συναινετική δράση των εκπροσώπων όλων των ομοιοπαθητικών γιατρών των Ευρωπαϊκών χωρών. Βασίζεται κυρίως στις ήδη υπάρχουσες κατευθυντήριες γραμμές που έχει υιοθετήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ομοιοπαθητική (ECH) μαζί με την Παγκόσμια Ομοιοπαθητική Ιατρική Εταιρεία (Liga Medicorum Homeopathical nternationalis, LMHI) για την εθελοντική πιστοποίηση συμβεβλημένων εκπαιδευτικών κέντρων στην Ευρώπη. [6]

Η **διαθεσιμότητα των ομοιοπαθητικών φαρμάκων** διαφέρει κατά πολύ στις Ευρωπαϊκές χώρες. Σύμφωνα με τους Ευρωπαϊκούς κανονισμούς δεν θα έπρεπε να υπάρχουν τέτοιες διαφορές. Θα έπρεπε να υπάρχει ελεύθερη κυκλοφορία όλων των προϊόντων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με τις αρχές της ισότιμης πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας. Η διαθεσιμότητα των

ομοιοπαθητικών φαρμάκων αφορά πολλούς ομοιοπαθητικούς και ασθενείς στις Ευρωπαϊκές χώρες.

Η ζήτηση και η ανάγκη για ομοιοπαθητικά φαρμακευτικά προϊόντα αυξάνονται με γεωμετρική πρόοδο ανάμεσα στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με έρευνες της Αμερικάνικης 'Διαφάνεια στην Έρευνα Αγοράς' (Transparency Market Research), το αυξανόμενο ενδιαφέρον στην Ομοιοπαθητική σε ανεπτυγμένες χώρες έχει τροφοδοτήσει την ανάπτυξη της αγοράς των ομοιοπαθητικών φαρμάκων, η οποία προβλέπεται να ξεπεράσει τα 17 δισ. δολάρια μέχρι το 2024 – η ίδια αγορά είχε υπολογιστεί στα 368 εκατ. δολάρια το 2015. [8]

Οι μελλοντικές προκλήσεις για την Ομοιοπαθητική Ιατρική στην Ευρώπη

Ένα από τα κύρια προβλήματα δημόσιας υγείας που αντιμετωπίζουμε σήμερα είναι **το πρόβλημα της Αντιμικροβιακής Αντοχής**. Η Ομοιοπαθητική έχει ένα ισχυρό δυναμικό για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος. Πολλές έγκυρες έρευνες έχουν ήδη αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα της Ομοιοπαθητικής για πολλές λοιμώδεις παθήσεις. [10]

Οι ομοιοπαθητικοί κλινικοί ερευνητές χρειάζονται περαιτέρω μέσα (χρηματοδότηση, ανθρώπινο δυναμικό, εργαστηριακό εξοπλισμό) ώστε να αυξήσουν τον αριθμό και την ποιότητα των ερευνών και για να μπορέσουν να αποδώσουν υψηλής ποιότητας έρευνες που απαιτεί η «**Τεκμηριωμένη Ιατρική**» (Evidence Based Medicine).

Στις 6 Δεκεμβρίου του 2014, το Systematic Reviews δημοσίευσε μια συστηματική ανασκόπηση και μετα-ανάλυση της εξατομικευμένης Ομοιοπαθητικής με επικεφαλής τον Robert Mathie. [11] Η περίληψη και το πλήρες κείμενο είναι διαθέσιμα στο <http://www.systematicreviewsjournal.com/content/3/1/142/abstract>

Το συμπέρασμα της ανασκόπησης ήταν ότι οι Τυχαιοποιημένες **Κλινικές Δοκιμές εξατομικευμένων ομοιοπαθητικών θεραπειών είναι πιο αποτελεσματικές από το εικονικό φάρμακο**. Περισσότερες αναφορές μπορεί κανείς να βρει στην ιστοσελίδα μας:

<http://homeopathyeurope.org/research/clinical-research-in-homeopathy/>

Αυτό σημαίνει ότι μπορούμε να αξιολογήσουμε την εξατομικευμένη Ομοιοπαθητική ακολουθώντας τους κανόνες της Τεκμηριωμένης Ιατρικής και έχοντας ένα θετικό αποτέλεσμα. Αν καταφέρουμε να εφαρμόσουμε προσαρμοσμένα στις ιδιαιτερότητες της Ομοιοπαθητικής εργαλεία, θα μπορέσουμε να φτάσουμε σε υψηλότερα επίπεδα τεκμηρίωσης.

Η ομοιοπαθητική **βασική έρευνα** αποτελεί επίσης έναν πολύ σημαντικό τομέα ώστε να μπορέσουμε να φωτίσουμε τον μηχανισμό δράσης των ομοιοπαθητικών φαρμακευτικών προϊόντων. Στις διάφορες ερευνητικές ομάδες έχουν αναπτυχθεί πολλά υποσχόμενες θεωρίες όσον αφορά τον μηχανισμό δράσης.

Συμπέρασμα

Η Ομοιοπαθητική είναι μία από τις λύσεις για την αντιμετώπιση των μεγάλων προβλημάτων που αφορούν το μέλλον του πλανήτη μας, όσον αφορά και την **οικονομική** και την **οικολογική** κρίση.

Έχει αποδειχθεί ότι οι ομοιοπαθητικές θεραπείες είναι πράγματι αποδοτικές για πολλά από τα συνήθη προβλήματα υγείας. Η EPI3 έρευνα δείχνει ότι η αγωγή ασθενών από έναν ομοιοπαθητικό γενικό γιατρό είναι λιγότερο δαπανηρή.

Επιπλέον, η Ομοιοπαθητική ταιριάζει στις προσδοκίες της πλειοψηφίας των Ευρωπαίων πολιτών στην αναζήτηση ενός νέου τρόπου για την αντιμετώπιση των προβλημάτων υγείας.

Βιβλιογραφία

[1] Hahnemann S. Organon of the medical art. Translated from the German original into English by Steven Decker and edited and annotated by Wenda Brewster O'Reilly. Birdcage Press, Palo Alto, 2013

[2] <https://www.hri-research.org/resources/homeopathy-the-debate/essentialevidence/use-of-homeopathy-across-the-world/>

[3] <http://homeopathyeurope.org/regulatory-status/>

[4] <http://homeopathyeurope.org/homeopathy-continue-included-swiss-national-health-insurance/>

[5] <https://homeopathyeurope.org/fr/european-standard-medical-homeopathy-will-become-national-standard/>

[6] <http://www.lmhi.org/Article?menuId=13&subMenuId=42>

[7] <http://www.echamp.eu/eu-policy-and-regulation/eu-policy-1/availability>

[8] <https://homeopathyeurope.org/global-demand-homeopathy-forecast-surge/>

[9] <http://www.hma.eu/380.html>

[10] Jacobs J et al. Homeopathic treatment of acute otitis media in children: a preliminary randomized placebo-controlled trial. *The Pediatric Infectious Disease Journal*: February 2001 - Volume 20 - Issue 2 - p 177-183

[11] Mathie RT, Lloyd SM, Legg LA, Clausen J, Moss S, Davidson JR, Ford I (2014) Randomised placebo-controlled trials of individualized homeopathic treatment: systematic review and meta-analysis. *Systematic Reviews*, 3:142, doi:10.1186/2046-4053-3-142.

[12] Colas A et al. Economic impact of homeopathic practice in general medicine in France. *Health Economics Review* (2015) 5:18

[13]